

LBRIS

We know
books

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României**

BARBU, IOAN

**România : Drumul spre Bruxelles / Ioan
Barbu. - Râmnicu-Vâlcea : Conphys, 2006**
ISBN 973-750-033-4

821.135.1-992

Editura Conphys

Str. Ștrandului nr. 52, 240015, Râmnicu Vâlcea, ROMÂNIA

Tel.: +40-250-733.323; 731.512

Fax: +40-250-731.522

E-mail: conphys@conphys.ro

© Ioan Barbu

Consilier editorial:

Rodica Ștefla

Coperta și editarea:

Valentin Pițigoi

Tiparul executat de
S.C. Conphys S.R.L.

Martie 2006

ISBN 973-750-033-4

Ioan Barbu

**România.
Drumul spre Bruxelles**

<i>Cuvânt înainte – Începând cu 1 ianuarie 2007: „România, capitala... Bruxelles”</i>	9
<i>În loc de prefață – „Europa are nevoie de tezaurul cultural și spiritual al României”</i>	13
„Doar 2 la sută din cetățenii Europei unite trăiesc în afara spațiului lor național. Va fi și cazul României!”	47
„Drumul spre viitor al României va trebui pavat cu pasiunea și cu acțiunile tinerilor”	57
„Anul 2006 este decisiv pentru România, pentru poporul ei, pentru guvernul ei, pentru clasa ei politică”	69
„România va trebui să se conformeze normelor europene, care impun o anumită conduită.”	77
„Ortodoxia românească va sluji, mai departe, cu jertfă, poporul dreptcredincios”	85
„Nu trebuie să fim nici euro-euforici, nici euro-sceptici în ce privește viitorul României în U.E.”	95

„Occidentalii vor descoperi, în Uniunea Europeană, o Românie pe care încă n-o cunosc și care se va impune”..... 105

„Valuta majoră a românilor este inteligența lor” 117

„România are nevoie de Europa, dar și Europa are nevoie de România”..... 123

„Uniunea Europeană ne va da, dar ne va și cere”... 127

„Europa trebuie să fie mai sensibilă și mai atentă în raporturile ei cu România” 135

„Prea am lăsat noi, românii, de-amar de vreme, atâtea și atâtea lucruri de azi pe mâine!” 151

Popas la Km. 0 al unei mari iubiri: „România nu-mi aparține, dar eu aparțin României” 157

„Ce contează – și ce rămâne – e trunchiul teafăr al nației, nu pleava” 173

„România va aduce în Uniunea Europeană o dimensiune culturală de care Occidentul are mare nevoie” 185

„Sunt 15 ani de când România a închis o carte a istoriei sale; o alta trebuie să se deschidă...” 193

„Cu bogățiile, cultura și potențialul ei uman, România va fi un factor motor al propășirii Europei” 201

„Patriotismul nu e o noțiune demodată în lumea globalizării în care numai apartenența la ființa națională ne poate salva” 209

„Când românii vor fi în Europa unită, darurile lor sufletești vor atârna greu în balanța progresului general” 223

„O țară fără o clasă de mijloc, cum e România, e o țară fără coloană vertebrală” 229

„Punctul forte este că România există! Ea este aici, în Europa, este aici, în Franța, cu care are vechi legături” 243

„Credința românilor este caldă și pură ca și sufletul lor” 249

„Imaginea României în lume se clădește prin eforturi tenace pentru a impune adevărul despre noi” 263

„Prin aderarea la U.E., România se reintegrează într-un spațiu de civilizație și de valori căruia îi aparține de drept” 273

„Nu cred că România se va afirma pozitiv doar în Europa, ci oriunde vor fi români, pe toate continentele”	285
„Nimeni – și niciodată! – nu va atenta la identitatea națională a țărilor din Uniunea Europeană”	295
„Cu iubire, mai mult decât cu orice, ne putem făuri viitorul”	303
„N-ar trebui să uităm că toată țara se «odihnește» pe umerii țaranului român”	311
„Pot spune, în cunoștință de cauză, că România dispune de toate atuurile favorabile intrării în U.E.”	323
„A fi bun român înseamnă a fi și bun european”	331
„Dumneavoastră, românii, trebuie să luați de la Uniunea Europeană doar ce e bun!”	339
„În lumea de mâine, în care vor prevala bucuriile spiritului, arta va străluci mai intens ca niciodată”	349
„Avem o singură patrie, așa cum avem o singură mamă”	357
„Visez înfrățirea Europei prin muzică”	369
„Asanarea morală a unei societăți nu se poate face fără credință”	375

„Cum să uiți o țară a «dorului» și a «doinei»?”	393
„Locul României, una dintre țările Europei cu o veche civilizație, nu poate fi decât în Uniunea Europeană”	397
„Timpurile și instituțiile lor sunt schimbătoare. Biserica, însă, e veșnică”	401
„Cred că Uniunea Europeană va fi și o Uniune Ecumenică a Religiiilor”	409
„România merita să fie în Uniunea Europeană nu de acum, ci de multă vreme”	415
„Se trăiește și se moare mai ușor în comunitatea europeană!”	421
„Abia aștept aderarea la U.E., ca să-mi redeschid firma din România și să aduc meseriași din Italia”	425
„Unitatea de mâine a Europei nu poate fi decât una de ordin spiritual”	439
„Vrem Europa, așa cum și ea ne vrea. Prin incidența acestei duble dorințe se pot făuri fapte mari”	449
„Noi venim în U.E. cu plăcerea de a munci pentru a ajunge undeva. Că mai avem și uscături, asta e o altă problemă”	463
Povestea unei familii din Recanati	475

„Pentru tinerii români aş avea un sfat special, acela de a nu uita că sunt români și de a se mândri cu această nobilă obârșie” 481

„Nimeni nu-i apără pe români. Nici pe cei din țară, nici pe cei din afara ei!” 495

„Cred că intrarea României în U.E. ne va elibera de un blestemat complex de inferioritate” 501

„Socotelile de-acasă nu se prea potrivesc cu cele din Uniunea Europeană” 511

„Eu continui să cred că iubirea față de țara în care te-ai născut este condiția esențială pentru iubirea față de Europa” 519

„Trebuie început cu restaurarea imaginii reale a României. Altfel, occidentalii se vor feri de noi!” .. 539

„Integrarea în U.E. ne va avantaja economic, dar va și agrava o serie de probleme în plan social” 557

„Politicianul român trebuie să-l privească în ochi pe omologul lui englez sau neamț; să discute cu el ca de la egal la egal” 563

„Intrarea în Uniunea Europeană ne va trezi la o realitate pe care azi n-o luăm în seamă” 569

„Dacă în România lucrurile merg bine, ne simțim și noi bine, privim cu mai mult curaj în ochii celor de aici” 575

„Fără greutățile cu care te confrunți zi de zi, viața ar fi lăncedă, fără culoare și fără gust” 581

„Cred că țara Dumneavoastră va fi una dintre cele mai importante pentru Uniunea Europeană” 593

„E bine și e necesar să faci parte din U.E., dar numai în condiția în care ți se respectă identitatea” 597

„Se poate concepe cultura europeană fără Brâncuși, Cioran, Coandă, Blaga sau Eminescu?” 607

„Prezentul european impune popoarelor român și maghiar, ca și celor două state, o reconciliere istorică” 611

„Ce bine ar fi dacă și românii din România ar avea în noi, cei de departe, încrederea pe care o avem noi în ei!” 631

„Importantă, în orice activitate, e performanța!” 643

„Un imperativ pentru viitor: desființarea granițelor spirituale” 651

**„Doar 2 la sută
din cetătenii
Europei unite
trăiesc în afara
spațiului lor
național.
Va fi și cazul
României!”**

In zilele când pregăteam interviul de față, nu mă gândeam că voi ajunge atât de repede în biroul diplomatului despre care aflasem atât de multe, dar pe care încă nu-l cunoscusem personal. Iată-mă, deci, în urma unui simplu telefon, în biroul domnului ambasador Lazăr Comănescu, șeful Misiunii Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană (1 Rue Montoyer 12, Bruxelles). Om primitor și prietenos, cu o înaltă ținută spirituală, cu un discurs elegant, splendid construit și cu o admirabilă limpezime a frazei.

Lazăr Comănescu s-a născut în Urșani, Horezu, din județul Vâlcea. „Casa mea bătrânească – îmi povestește – se află lângă cimititul în care și-a ales loc de odihnă pentru totdeauna I.G. Duca, unul dintre corifeii liberalismului românesc și ai Europei”. După liceul făcut la Horezu a absolvit, în 1972, Facultatea de Re-

lații Economice Internaționale din București. A lucrat o vreme în Ministerul de Externe (1972-1981), dar a fost dat afară pe motiv că un văr al mamei sale emigrase în America. A funcționat, apoi, în învățământul universitar, parcurgând toate ierarhiile, de la asistent la profesor. În Ministerul Afacerilor Externe a revenit după Revoluția anticomunistă, în 1990, luând în primire domeniul în care este expert, cel al relațiilor internaționale. O dată cu deschiderea Misiunii Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană – eveniment de care s-a ocupat și pe care l-a pregătit – a venit la Bruxelles.

Este căsătorit, are o fată, de 28 de ani, economistă, care lucrează la București, în sectorul privat.

Într-un timp zbuciumat, într-o lume risipită, într-un ciclu întrerupt, de suferințe, ambasadorul Lazăr Comănescu a trebuit s-o ia de câteva ori de la capăt, să pună noi temelii, să ridice acoperișuri, cu râvnă, cu sudoare, cu geniu. Nu exagerez! Nimic nu se clădește durabil, mai ales când te afli printre străini, fără geniu.

Pentru dăruirea sa în slujba Țării, pământul în care s-a născut l-a recompensat cu înaltul titlu de CETĂȚEAN DE ONOARE AL JUDEȚULUI VÂLCEA. Ceremonia oficială de înmânare a Diplomei a avut loc la Râmnicu Vâlcea, în după-amiaza zilei de 13 februarie 2006. Participant la sărbătoare, autorul acestei cărți s-a simțit din nou mândru în fața unui român care a uimit lumea, privind timpul de la altitudine a unui spirit ales.

Ce v-a guvernat în tot ce ați înfăptuit, stimate domnule Comănescu?

Pasiunea. Tot ce-am făcut – inclusiv în demersurile României pentru intrarea în Uniunea Europeană – am făcut cu pasiune.

Sunteți, așadar, un adept al ideii că România poate intra în Europa unită...

Intrarea noastră în Uniunea Europeană demonstrează ceea ce este deja demonstrat: suntem de când lumea aici, într-o Europă care a fost, este și va fi și prin noi, românii. Nu este, deci, vorba de o „intrare” a României în Europa, ci de o *revenire* a ei, după un lung răstimp în care condiții istorice vitrege ne-au ținut departe de Occident și de dezvoltarea lui după a doua mare conflagrație mondială. Suntem în comunitatea europeană, iar acum dorim, în chip legitim, să facem parte, începând cu 1 ianuarie 2007, din cadrul instituțional specific al dezvoltării europene pe care îl constituie U.E. Revenim într-un sistem de valori căruiua i-am aparținut înainte de 1945, ne reasezăm în firescul dezvoltării europene.

Am putea trăi și fără Uniunea Europeană?

Am putea trăi, dar cum? Nu există alternativă la opțiunea noastră pentru aderare, dacă observăm cum a evoluat Europa occidentală în ultimii 60 de ani; și la ce sistem de valori a ajuns, bazându-se pe faptul că lumea poate să-și rezolve problemele și fără confruntări armate, chestiune esențială pentru progresul general. Previziunea pe care au avut-o oameni ca Jean Monnet, Robert Schuman, Konrad Adenauer, fondatorii U.E., s-a dovedit pe deplin valabilă și viabilă. S-a înfăptuit această construcție europeană complexă,

întemeiată pe solidaritatea și coeziunea membrilor ei, pe comunicare și dialog în confruntare, pe adevăr și obiectivitate, asigurând păstrarea păcii și prosperitatea cetățeanului.

Ce-ați făcut, practic, pentru impunerea ideii de aderare, înainte ca România s-o proclame?

Când, în anul 1990, am revenit în diplomatie, mi-am dat seama, asemenea altor diplomați cu iubire pentru țară, că sunt dator, ca specialist al relațiilor internaționale, să fac tot ce îmi stă în puteri – și în cunoștințe – pentru intrarea României în elita țărilor europene. Existau pe atunci, în această privință, și nepăsare, și obtuzitate, uneori chiar și împotriviri. Lupta pentru impunerea ideii putea echivala, așadar, cu un risc, dar mi-am zis că merită să mi-l asum. Am făcut parte din toate echipele românești care au negociat acordurile noastre de aderare. Am luat parte și la etapele, toate „fierbinți”, premergătoare deschiderii negocierilor, apoi, în sfârșit, la depunerea, de către România, a cererii de aderare la Uniune. A fost o întregă, complexă și grea bătălie, pe care timpul de care dispunem nu ne îngăduie s-o înfățișez. O bătălie care încă nu s-a sfârșit; mai sunt încă multe de făcut până când România va dobândi statutul de membră a Uniunii Europene, cu toate drepturile și obligațiile care decurg din el. Sigur că am trăit, în tot acest timp, și alte evenimente de anvergură, cum a fost semnarea tratatului de aderare la NATO. Toate acestea au însemnat și satisfacții, mari satisfacții, dar și o tensiune diplomatică extremă.

Numiți, vă rog, stimate domnule ambasador, momentele esențiale – să le zic de performanță? – care

ne-au dus la stadiul actual al aderării, cu perspectiva lui pentru 1 ianuarie 2007.

Momentele de performanță? Le-aș zice mai curând emoționale, înglobând – prin rezultate, e drept, fericite! – tensiunea de care vă vorbeam. Un prim moment de acest fel ar fi ziua de 1 februarie 1993, când s-a semnat, la Bruxelles, Acordul European, Acordul de asociere a României la U.E. Al doilea poartă data de 22 iunie 1995, când țara noastră a depus, odată cu cererea oficială de aderare la Uniune, și Strategia Națională de Pregătire a Aderării. Un al treilea moment s-a petrecut la 25 aprilie 2005, când s-a semnat, la Luxemburg, Tratatul de Aderare a României la Uniunea Europeană. De-acum am putea afirma, cu mândrie, că „am ajuns!” *De facto* suntem în Uniune, *de jure* vom fi la 1 ianuarie 2007: aceasta este credința mea!

Ați făcut parte, deci, din ceea ce se cheamă „grupul de aderare” de la început, din 1990 și până azi, la împlinirea operei. Aveți cu ce vă mândri!

E adevărat. Nu poți să nu fii mândru – oameni suntem! – când vezi că visul căruia i-ai închinat atâtea eforturi devine adevărat. Nu poți să nu fii mândru că ai fost – și ești – o participantă dintr-un demers care vizează țara ta și mai-binele ei. Da, repet, sunt mândru că și eu, alături de atâția alții, am scurtat drumul dintre București și Bruxelles. Practic, peste câteva luni, Bruxelles va fi a doua capitală a României! Un eveniment istoric deosebit, care marchează o istorie și care va produce istorie. Un eveniment al cărui merit nu și-l poate asuma nimeni, nici o persoană, el fiind expresia dorinței și voinței poporului român.

LBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BARBU, IOAN

Roumanie. La route vers Bruxelles/Ioan Barbu --

Râmnicu Vâlcea: Conphys, 2006

ISBN 973-750-034-2

821.135.1-992 = 133.1

Editura Conphys

Str. Ștrandului nr. 52, 250015, Râmnicu Vâlcea, ROMÂNIA

Tel.: +40-250-733.323; 731.512

Fax: +40-250-731.522

E-mail: conphys@unet.ro

© **Ioan Barbu**

Éditeur:

Rodica Șteflea

Rédacteur technique:

Valentin Pițigo

La typographie

S.C. Conphys S.R.L.

Publié en 2006

Édition « Langues et Cultures Européennes »

ISBN 2-9515834-7-8

Ioan Barbu

Roumanie. La route vers Bruxelles

Vers la recherche de ce qui est le meilleur dans l'Union, seulement le meilleur. Car il est absurde de prendre le mauvais chez les autres ! Et de conserver, à son tour, tout ce qu'elle a de meilleur, en le valorisant dans de nouvelles conditions. Assurément, la Roumanie va recevoir, de la part de l'Union Européenne, l'aide dont elle a besoin, économiquement, financièrement, politiquement, etc. Mais elle ne doit pas oublier que, à partir du 1er janvier 2007, la conduite de son destin sera dans ses propres mains. Une attention soutenue doit être apportée à la façon avec laquelle vous tenez le gouvernail, vers quels horizons et vers quelles valeurs vous vous orientez !

Je vous remercie, cher Monsieur Cowie ! C'est un conseil qui, venu du cœur, va trouver l'écho qui lui sied dans le cœur de mes lecteurs !

Table des matières

<i>Avant-propos du traducteur - À partir du 1er janvier 2007 : « Roumanie, capitale... Bruxelles »</i>	9
<i>En guise de préface - « L'Europe a besoin du trésor culturel et spirituel de la Roumanie »</i>	13
« Seuls 2% des citoyens de l'Europe unie vivent en dehors de leur espace national. Ce sera également le cas de la Roumanie ! »	53
« Par son adhésion à l'Union européenne, la Roumanie s'intègre à nouveau dans un espace de civilisation et de valeurs auquel elle appartient de droit »	65
« Nous ne devons être ni euro-euphoriques, ni euro-sceptiques en ce qui concerne l'avenir de la Roumanie dans l'Union européenne. Mais, purement et simplement, vaquer à nos affaires »	79
« Les Occidentaux vont découvrir, dans l'Union européenne, une Roumanie qu'ils ne connaissent pas encore et qui va s'imposer. »	89

« La vertu principale des Roumains est leur intelligence »	103
« La Roumanie a besoin de l'Europe, mais l'Europe a besoin de la Roumanie »	111
« L'Union européenne nous apportera, mais elle nous sollicitera aussi »	115
« L'Europe doit être plus sensible et plus attentive à ses rapports avec la Roumanie »	123
« Nous, les Roumains, avons remis tant de choses au lendemain, depuis trop longtemps ! »	141
Halte au Km. 0 d'un grand amour : « La Roumanie ne m'appartient pas, mais j'appartiens à la Roumanie »	149
« Ce qui compte et ce qui reste, c'est le tronc sain de la nation, non la lie »	167
« La Roumanie va apporter, dans l'Union européenne, une dimension culturelle dont l'Occident a grand besoin »	181
« Cela fait 15 ans que la Roumanie a refermé une page de son histoire ; il faut en ouvrir une autre... »	191

« Avec ses richesses, sa culture et son potentiel humain, la Roumanie va être un élément moteur du développement et de la prospérité en l'Europe »	199
« Le patriotisme n'est pas une notion démodée en ce monde de globalisation dans lequel seule l'appartenance à la nation peut nous sauver »	209
« Lorsque les Roumains seront dans l'Europe unie, leurs dons affectifs vont peser davantage dans la balance du progrès général »	227
« Un pays sans classe moyenne, comme c'est le cas de la Roumanie, est un pays sans colonne vertébrale »	233
« Le point fort, c'est que la Roumanie existe ! Elle est ici, en Europe, elle est ici, en France, avec laquelle elle a des relations anciennes »	251
« La foi des Roumains est chaleureuse et pure comme leur âme »	259
« L'image de la Roumanie dans le monde ne se construit pas par une décision administrative, mais par des efforts pour imposer la vérité sur nous. »	275

« Je ne crois pas que la Roumanie ne va s'affirmer positivement qu'en Europe, mais je crois qu'elle le fera partout où il y aura des Roumains, sur tous les continents. » 287

« Personne – et jamais – ne portera atteinte à l'identité nationale des pays de l'Union européenne » 299

« Nous pouvons forger l'avenir avec l'amour, bien plus qu'avec n'importe quoi d'autre » 307

« Il ne faudrait pas oublier que toute la Roumanie « se repose » sur les épaules du paysan roumain » 315

« L'entrée dans l'Union européenne va nous éveiller à une réalité que nous ne prenons pas en considération aujourd'hui. » 329

« Si les choses s'améliorent en Roumanie, nous nous sentons bien nous aussi et nous affrontons avec plus de courage le regard de ceux d'ici. » 337

« Sans les difficultés auxquelles tu te confrontes chaque jour, la vie serait fade, sans couleur et sans saveur » 345

« Je crois que votre pays sera un des plus importants pour l'Union européenne. » 359

« Il est bien et nécessaire de faire partie de l'Union européenne, mais seulement à la condition que ton identité soit respectée avec ses valeurs spécifiques » 365

« Vous, les Roumains, vous ne devez emprunter à l'Union Européenne que ce qui est bon ! » 377

significative apportée à la pensée et à la culture locale par les croyants et orthodoxes roumains établis en Europe Occidentale, au Canada et aux USA, présente et va représenter une expérience positive, faisant ainsi la preuve de l'ouverture et de la compatibilité du message chrétien et orthodoxe avec le monde contemporain et ses structures. L'orthodoxie n'est pas liée à une seule culture et à un seul peuple ; elle est la foi dans le Fils de Dieu réincarné, mort et ressuscité pour la vie du monde, toujours présent dans l'Église par Saint Taine, glorifiant et faisant don de sa vie à tous les chrétiens.

L'auteur

Lazăr Comănescu, ambassadeur (Belgique)

« Seuls 2% des citoyens de l'Europe unie vivent en dehors de leur espace national. Ce sera également le cas de la Roumanie ! »

Les jours où je préparais l'interview qui va suivre, je ne pensais pas que j'allais me retrouver aussi rapidement dans le bureau du diplomate sur lequel j'avais tant appris, mais que je ne connaissais pas encore personnellement. Me voilà donc, à la suite d'un simple coup de téléphone, dans le bureau de Monsieur l'ambassadeur Lazăr Comănescu, chef de la Mission Permanente de la Roumanie près l'Union européenne¹, située au n°1 rue Montoyer, dans le 12e arrondissement de Bruxelles. C'est un homme ac-

¹ Par une décision adoptée par le Gouvernement roumain au début du mois de février 2006, il est prévu, après l'adhésion de notre pays à l'Union européenne, la transformation de la dénomination de Mission Permanente de la Roumanie près l'Union européenne en *Représentation Permanente de la Roumanie près l'Union européenne*, avec un représentant permanent à sa tête.

cueillant et amical, avec une haute tenue spirituelle, qui tient un discours élégant, remarquablement construit, avec une admirable clarté phraséologique.

Né à Urșani, commune d'Horezu, département de Vâlcea. Comme il me le raconte, « Ma vieille maison se trouve à côté du cimetière où repose pour l'éternité, selon ses dernières volontés, I.-G. Duca, un des coryphées du libéralisme roumain et de l'Europe ». Après le lycée de Horezu, il a terminé, en 1972, la Faculté de Relations Économiques Internationales de Bucarest. Il a travaillé pendant un certain temps au ministère des Affaires étrangères (1972-1981), mais il en fut congédié parce qu'un cousin de sa mère avait émigré en Amérique. Il est entré ensuite dans l'enseignement universitaire et y a gravi tous les échelons, du poste d'assistant à l'emploi de professeur. Après la Révolution anticommuniste, en 1990, il a réintégré le ministère des Affaires étrangères, étant versé dans son domaine d'expertise, celui des relations internationales. Il est venu à Bruxelles dès l'ouverture de la Mission permanente roumaine près l'Union européenne, événement dont il s'est occupé et qu'il a préparé.

Il a une fille, Lavinia, âgée de 28 ans, économiste, qui travaille à Bucarest dans le secteur privé.

À une époque tumultueuse, dans un monde qui s'effondre, dans un cycle interrompu par des souffrances, Monsieur l'ambassadeur Lazăr Comănescu a dû quelquefois repartir de zéro, établir de nouvelles fondations, poser de nouvelles toitures, avec enthousiasme, au prix de beaucoup de sueur, avec génie. Je n'exagère pas ! Rien ne s'édifie durablement sans

génie, plus particulièrement lorsque tu te trouves au milieu des étrangers.

Pour son dévouement au service de la Roumanie, la terre qui l'a vu naître lui a décerné la haute distinction de CITOYEN D'HONNEUR DU DÉPARTEMENT DE VÂLCEA. La cérémonie officielle de remise du diplôme a eu lieu à Râmnicu Vâlcea l'après-midi du 13 février 2006. En tant que participant à cette cérémonie, l'auteur de ce livre s'est senti de nouveau fier à l'égard d'un Roumain qui a étonné le monde en considérant le temps avec la hauteur d'un esprit hors pair.

Qu'est-ce qui vous a guidé dans l'ensemble de vos réalisations, cher Monsieur Comănescu?

La passion. Tout ce que j'ai fait, je l'ai fait avec passion, y compris les démarches de la Roumanie pour entrer dans l'Union européenne.

Par conséquent, vous êtes un adepte de l'idée que la Roumanie peut entrer dans l'Europe unie...

Notre entrée dans l'Union européenne démontre ce qui est déjà démontré, à savoir que nous sommes, nous, les Roumains, depuis que le monde est ici, en une Europe qui a été, est et sera à travers nous.

Il n'est donc pas question d'une « entrée » de la Roumanie en Europe, mais de son retour après un long laps de temps durant lequel des conditions historiques cruelles nous ont tenus à l'écart de l'Occident et de son développement après la seconde grande conflagration mondiale. Nous sommes dans la communauté européenne, alors que, maintenant, nous souhaitons légitimement faire partie, à compter du 1er janvier

2007, du cadre institutionnel spécifique du développement européen que constitue l'Union européenne. Nous revenons à un système de valeurs auquel nous avons appartenu avant 1945 ; nous nous repositionnons dans la voie naturelle du développement européen.

On pourrait vivre sans l'Union européenne ?

On pourrait vivre, mais comment ? Il n'existe aucune alternative à notre option pour l'adhésion, si on observe l'évolution de l'Europe occidentale au cours des 60 dernières années ; et quel système de valeurs il a atteint en se basant sur le fait que le monde peut également résoudre ses problèmes sans confrontations armées, question essentielle pour le progrès général. La prévision qu'avaient exprimée des hommes tels que Jean Monnet, Robert Schuman, Konrad Adenauer, fondateurs de l'Union européenne, s'est révélée totalement valable et viable.

Cette construction européenne complexe fondée sur la solidarité et la cohésion de ses membres s'est réalisée grâce à une communication et à un dialogue pour rapprocher les points de vue, grâce à la vérité et à l'objectivité, en préservant la paix et en assurant la prospérité du citoyen.

Qu'avez-vous fait, pratiquement, pour imposer l'idée de l'adhésion avant que la Roumanie ne la proclame ?

Lorsque, en 1990, je suis revenu dans la diplomatie, je me suis rendu compte que je suis redevable, en tant que spécialiste des relations internationales, de faire tout mon possible, avec toutes mes connaissances, pour l'entrée de la Roumanie dans l'élite des

pays européens. À cet égard, il existait alors de l'indifférence, de l'étroitesse d'esprit, voire même des oppositions. La lutte pour imposer l'idée pouvait donc être équivalente à un risque, mais je me suis dit que cela valait le coup de l'assumer. J'ai fait partie de toutes les équipes roumaines qui ont négocié nos accords d'adhésion. J'ai participé aussi aux étapes, toutes « ardentes », antérieures à l'ouverture des négociations, puis, enfin, au dépôt, par la Roumanie, de la requête d'adhésion à l'Union. Ce fut une bataille absolue, complexe et dure, que le temps dont nous disposons ne nous permet pas de présenter. Une bataille qui n'est pas encore arrivée à son terme ; il coulera encore beaucoup d'eau sous le pont Mirabeau avant que la Roumanie n'acquiert le statut de membre de l'Union européenne avec tous les droits et devoirs qui en découlent. Il est certain que nous avons aussi vécu, durant cette période, d'autres événements d'envergure, telle que la signature du traité d'adhésion à l'OTAN. Tout cela a traduit des satisfactions, de grandes satisfactions, mais aussi une tension diplomatique extrême.

Pouvez-vous nommer, cher Monsieur l'ambassadeur, les moments essentiels – disons, couronnés de succès ? – qui nous ont conduits au stade actuel de l'adhésion, avec sa perspective du 1er janvier 2007.

Les moments de réussite ? Je les qualifierais plutôt d'émotionnels, cet adjectif englobant – comme résultante, c'est vrai, un grand bonheur ! – la tension dont je vous parlais. Le 1er février 1993 constitue un premier moment de ce genre : c'est le jour où a été signé,